

164 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Resmi Gazete No:

20636

Resmi Gazete Tarihi:

15/09/1990

213 sayılı Vergü Usul Kanununun 11 inci maddesi, tevkif yoluyla ödenen vergilerde müteseül sorumluluk esasına getirmiştir. Söz konusu maddede, mal alım ve satım dolayısıyla vergi kesintisi yapılacak ve vergi dairelerine yatırmak zorunda olanlar, bu yükümlülüklerine yerine getinemeleri halinde, bu kişilerle birlikte verginin ödenmemesine, alınmama taraf olanların tümünün müteseül sorumlu olacakları belirtilmiştir.

Ön yandan, 3410 sayılı Kanunla alınan maddeler ekleme hâri ile ziraat ürünleri (işlenmiş olanlar dahil) alım ve satımına aracılık eden kuruluşlar ve Ticaret Borsalarını, bu mahsullerin satın alınması sırasında yapılacak vergi tevkifatından müteseülen sorumlu tutmu. söz konusu ürünlerin satışı dolayısıyla yapılacak vergi tevkifatının hangi safhada yapılacağına bir bir için için ayrı belirlene konusundadır. Malıye ve Gümrük Bakanlığı tevkif kılavuzları.

Bu hükümler çerçevesinde, ziraat ürünlerin alım bedelleri üzerinden yapılacak gelir vergisi tevkifatı konusunda yapılacak esaslar yeniden belirlenerek, aşağıda açıklanmıştır.

1. Destekleme Alımı Yapan Kamu Kurum ve Kuruluşları, Ziraat Ürün Alınmalarında Yapacakları Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteseül Sorumluluk :

Destekleme alımı yapan kamu kurum ve kuruluşları (Türüm Satış Kooperatifi Birlikleri ve benzerleri dahil), gerek çiftçilerden, gerekse çiftçi dışındaki kişi ve kuruluşlardan destekleme kapsamına girsin veya girmesin, satın aldıkları tüm ziraat ürünlerin alış bedelleri üzerinden (işlenmiş olanlar dahil, örnek olarak, yıkayıp temizlenmiş buğday, öğütme geçirilip paketlenmiş mercimek, unun kuru fasulye, kuru nohut, paketlenmiş mayıs ve sebzeler gibi...) geliri vergi tevkifatı yaparlar. Tevkif edilen bu vergilerden zamanaında ilgili vergi dairelerine yatırılması ile bu kurum ve kuruluşların bu vergi sorumlulukları sona erecektir.

2. Destekleme Alımı Yapanın, Ancak Ziraat Ürün İşleyen veya İmalatçı Olmamakla Beraber Ziraat Ürün Alımında Bulunan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yapacakları Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteseül Sorumluluk :

Destekleme alımı yapan ancak, ziraat ürün işleyerek imalat faaliyetinde bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile imalatçı olmamakla beraber ziraat ürün alım veya satımında bulunan kamu kurum ve kuruluşları da ziraat ürünlerini alım ve satımında bulunan kamu kurum ve kuruluşları da ziraat ürün alınlarında geliri vergisi tevkifatı yapacak zordundurlar.

3. Tevkifat Yapılmak Zorunda Olan Kamu Kurum ve Kuruluşları Dışındaki Kurum, Kuruluş ve Kişilerle Ziraat Ürün Alımında Yapılacak Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteseül Sorumluluk :

Gelir Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinde (A) fıkrasında, vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar aşağıdaki gibi sıvılandırılır.

Kamu idare ve müesseseleri,

İktisadi kamu müesseseleri,

Sair kurumlar,

Ticaret şirketleri,

Kooperatifler,

İ ortaklıklar,

Dernek ve vakıflar,

Dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri,

Menkul kıymetler yatırım fonu yönetimleri.

Gereği geldiklerinde beyan etmeceer olanlar ticaret ve serbest menkul erbah.

Ziraat kazançlarını hıncıno veya zirai işletme hesabına esasına göre tesbit eden çiftçiler.

Aynı fıkranın 13 numaralı bendinde ise, çiftçilerden satın alınan ziraat ürünleri alış bedelleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılacakla hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, yukarıda sıvıyan kurum, kuruluş ve kişiler; çiftçilerden satın aldıkları ziraat ürünleri için yapılacak ödemelerden (tavassut edenler dâhil) tevkifat yapacak zordundurlar. Ancak, bu tevkifatın yapılmasına halinde, ürünü çiftçiden satın alınan sorumluluğu olmakla birlikte, bu ürünüin daha sonraki safhalarda alım-satımına taraf olanlar da tevkif yoluyla ödenemeyen vergi ile buna bağlı ceza, gecikme faizi ve gecikme zamandan müteseülen sorumlu olacaklardır. Diğer bir anlatımla, ziraat ürünlerini çiftçi dışındaki kişilerden satın alınması halinde, ürünü satın alanlar, bu ürünlerle ilgili gelir vergisi tevkifatının yapıldığına kanaat getirmelere. gelir vergisi tevkifatını yapmayabileceklerdir. Bu durumda, tevkif yoluyla ödenmesi gereken vergi ile buna bağlı ceza, gecikme faizi ve gecikme zamandan müteseülen sorumlu olacaklardır. Ancak, mükellefler müteseül sorumluluğunun dışında kalması tercih edildikleri takdirde, ziraat ürünü kimein satın alımı olursa olsunlar, gelir vergisi tevkifatı yaparak ilgili vergi dairene yatırmak zordundurlar.

4. 5590 Sayılı Kanuna Göre Kurulmuş Ticaret Borsalarında Tescil Edilerek Satılan Ziraat Ürün Bedellerinden Yapılacak Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteseül Sorumluluk :

5590 sayılı kurum ve kuruluşları olan Ticaret Borsalarında İşlem gören ziraat ürünleri tesccil ettirilerek çiftçi dışındaki kişi ve kuruluşlardan satın alınması halinde, Borsada,tesccil ettirilerek satın alınan ziraat ürünler için, satın alanların müteseül sorumluluğu bulunmaktadır. Borsada tesccil ettirilerek, çiftçilerden satın alınan ziraat ürün bedelleri üzerinden tevkif edilen gelir vergilerinin ödenmesi gereken vergiden, Borsalar, yöneticileri ve ziraat ürünü satın alanlar müteseülen sorumlu olacaklardır.

Ön yandan, bu Tebliğin 1, 2 ve 3 üncü bölümlerinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların, çiftçi dışında kalan kişi, kurum ve kuruluşların, 5590 sayılı Kanuna göre kurulmuş bulunan Ticaret Borsalarında tesccil ettirerek satın aldıkları ziraat ürün bedelleri üzerinden, gelir vergisi tevkifatı yapmayacaklar ve müteseülen de sorumlu olmayacaklardır. Ancak, söz konusu ziraat ürünlerle ilgili olarak daha önce çiftçiden satın alınması esasında gelir vergi tevkifatının yapılmamı olması halinde, tevkif yoluyla ödenmesi gereken vergi (Ö), gecikme faizi ve gecikme zamandan tesccil işlemi yapan borsalar(**) ve vergisi tevkif yoluyla ödenmeyen ziraat ürünü Borsaya getirilerek de müteseülen sorumlu olacaklardır.

ÖRNEK 1:

Gereği tevkif edilecek vergi tabii ve borsaya kayıtlı tacir (A), borsada (B) çiftçiden 10 ton buğday satın almıştır.

Tercih (A), (B) çiftçiden satın aldıkları ziraat ürünü için gelir vergisi tevkifatını yapmış ve tevkif ettiği vergiyi ilgili vergi daireisine beyan ederek ödemek zordundurlar. Bu verginin ödenmemesi halinde, ödenmeyen vergiden tacir (A) ile birlikte, tesccil işlemi yapan borsa ve yöneticileri de müteseülen sorumlu olacaktır.

ÖRNEK 2:

Borsaya kayıtlı tacir (C), yine kendisi gibi borsaya, kayıtlı tacir (E) den, borsaya tesccil ettirecek 5 ton kuru fasulye satın almıştır.

Mal alım-satım işlemi ile ilgili olarak, borsada alış olan tacir (C), borsada tesccil ettirecek satın aldığı 5 ton kuru fasulye için vergi, tevkifatı yapmayacak, tevkif yoluyla ödenmesi gereken gelir vergisi ve buna bağlı ceza ile gecikme faizi ve gecikme zamandan müteseülen sorumlu olmayacaktır.

Ayrıca, tacir (E), borsaya tesccil ettirecek satın aldığı 5 ton buğdayın, tevkif yoluyla ödenmesi gereken gelir vergisi ile buna bağlı ceza, gecikme faizi ve gecikme zamandan tesccil işlemi yapan borsa ve borsa yöneticileri ile birlikte müteseülen sorumlu olacaktır.

Ön yandan, 5590 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan borsalar ve borsa yöneticileri alım, satımın tesccil ettikleri ziraat ürünleri üzerinden yapılacak gelir vergisi tevkifatını sağlamaya yönelik her türlü tedbire alımlar, yetkililerdir.

Bu borsalar, borsada işleme giren ziraat ürünleri için tesccil ettirilerek, satış ve alımların yapılmasını ve Malıye ve Gümrük Bakanlığının kabulü verek zordundurlar.

5. Ziraat Ürün İhracat Eden İhracatçıların Bu Ürünlerin Alımında Yapacakları Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteseül Sorumluluk :

Ziraat ürün ihraç eden ihracatçıların, aynı zamanda mükellef olmaları halinde de ziraat ürünleri işlenmiş, işlenmiş, mercüm-öğütme geçirilip paketlenmesi gibi) yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde işlem yapacaktır.

Ziraat ürün ihracatçıların, destekleme alımı yapan kamu kurum ve kuruluşları ile ziraat ürün alımında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarından veya borsadan ziraat ürün satın alımları halinde, bu ürün bedellerinden vergi tevkifatı yapmayacak ve bu alımlar nedeniyle de ihracatçılar müteseülen sorumlu olmayacaklardır.

ÖRNEK:

Gereği tevkif edilecek vergi tabii ihracatçı (A), ihraç etmek üzere, (B) çiftçiden 10 ton buğday, borsaya kayıtlı (C) tacirinden de borsada tesccil ettirecek 20 ton kuru mercimek satın alır ve (C) tacirinden satın aldığı mercimeği temizledikler pakletlenmiştir.

Tercih (A), borsada tesccil edilmmiş olsa da; çiftçiden satın aldığı buğday için gelir vergisi tevkifatı yapacak ve tevkif ettiği bu vergiyi ilgili vergi daireisine beyan edecek olacaktır. İhracatçı (A), borsaya kayıtlı (C) tacirinden borsadan tesccil ettirecek satın aldığı kuru mercimek için, gelir vergisi tevkifatı yapmayacağı gibi; tevkifatın yapılmasına dolayısıyla müteseül sorumluluğu da söz konusu olmayacaktır.

6. Köy Tüzel Kişiliği ile Türk Medeni Kanununa Göre Kurulmuş Olan Vakıflara (Vakıfları Alt İktisadi İşletmeler Dahil) Satılan Ziraat Ürün Bedelleri Üzerinden Yapılacak Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteseül Sorumluluk :

Köy tüzel kişiliği veya vakıflardan veya benzer kurum ve kuruluşlardan satın alınması halinde, bu Tebliğin daha önceki bölümlerinde yapılan açıklamaları göre, gelir vergisi tevkifatı yapacaktır.

Ayrıca, bu ürünlerle ilgili vergisi tevkifatının yapılmasına olmasına halinde, kiralanma esaslı işletmelerden satın alınması sırasında, yukarıdaki açıklamaları göre, satın alanlara tevkif edilen ve vergi daireisine ödenen vergiler, Kurumlar Vergisi Kanununun 44 üncü maddesi hükümlerine göre, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilecektir. Mahsup edilecek miktarlar kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan vergiden fazla olması halinde bu tutar, ödenmiş olmak kaydıyla genel hükümler çerçevesinde, kurumlar vergi borçlarına da mahsup edilebilecektir. Bu mahsupların rağmen kalan bir tutarın bulunması halinde ise, bu tutar genel hükümler çerçevesinde sade edilecektir.

Köy tüzel kişiliği ile vakfın ve benzer kurum ve kuruluşları veya bunlara bağlı iktisadi işletmelerin kurulumu vergisine tabii olmayacağı durumlarda ise, yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde yapılan gelir vergisi tevkifatının ödenmiş olması şartıyla, 213 sayılı Vergü Usul Kanununun dörtüncüye iştikin hükümleri çerçevesinde düzeltilerek red ve adaletine yapılacaktır.

7. Kiralanma Esaslı İşletmelerde Ziraat Ürün İşleyenlere İlgili Müteseül Sorumluluk :

Bir fabrikayı kiralamak suretiyle ziraat ürünü işleyen mükellefler, çiftçilerden satın aldıkları ziraat ürünleri için gelir vergisi tevkifatı yapacak zordundurlar. Bu kişiler, çiftçi dışındaki kişilerden satın aldıkları ziraat ürünleri için yapılması gereken gelir vergisi tevkifatından da yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde müteseülen sorumlu olacaklardır.

Ayrıca, bu ürünlerle ilgili vergisi tevkifatının yapılmasına olmasına halinde, kiralanma esaslı işletmelerden satın alınması sırasında, yukarıdaki açıklamaları göre, satın alanlara tevkif edilen ve vergi daireisine ödenen vergiler, Kurumlar Vergisi Kanununun 44 üncü maddesi hükümlerine göre, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilecektir. Mahsup edilecek miktarlar kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan vergiden fazla olması halinde bu tutar, ödenmiş olmak kaydıyla genel hükümler çerçevesinde, kurumlar vergi borçlarına da mahsup edilebilecektir. Bu mahsupların rağmen kalan bir tutarın bulunması halinde ise, bu tutar genel hükümler çerçevesinde sade edilecektir.

Köy tüzel kişiliği ile vakfın ve benzer kurum ve kuruluşları veya bunlara bağlı iktisadi işletmelerin kurulumu vergisine tabii olmayacağı durumlarda ise, yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde yapılan gelir vergisi tevkifatının ödenmiş olması şartıyla, 213 sayılı Vergü Usul Kanununun dörtüncüye iştikin hükümleri çerçevesinde düzeltilerek red ve adaletine yapılacaktır.

8. Müteseül Sorumluluğun Belirlenmesi :

Ziraat işgalatları veya beyan edildikleri halde işletmelerde bir gelir vergisi ile buna bağlı ceza, gecikme faizi ve gecikme zamandan müteseülen sorumlulardan istenmemesi için, müteseül sorumlu tutulacak kişi veya kişiler ve bu sorumluluğu gerektiren olayın bir vergi inceleme raporuyla tespit edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla vergi daireisi bir vergi inceleme raporu olmaksızın müteseül sorumluluğu dayandırmak herhangi bir işlem yapılmazdır.

Müteseül sorumluluğu dayandırmak işlem yapılması istenmem vergi inceleme raporlarında, mükellefler ve müteseül sorumluluk kim olduğun, nitelik müteseül sorumlu olduğun ve müteseül sorumluluğu gerektiren olayı, ayrıntılarıyla belirtilecektir.

Ayrıca, söz konusu gelir vergisi tevkifatı, çiftçilerden satın alınan ziraat ürünlerin alış bedelleri üzerinden yapılacak olduğuna, ödenememesi vergi dolayısıyla müteseül sorumlu tutulacak kişilerin, çiftçilerden satın alınan ziraat ürünün alış bedelleri üzerinden yapılacak müteseülen sorumlu tutulacaklardır.

Ön yandan, vergi inceleme komisyonu tarafından bir işlemler, resmi kuruluşlar veya birliklere tespit ve ilan olunmaya inceleme döneminde işliğin olarak ilan edilen fiyatlar esas alınarak (VUK Madde: 49).

a) Vergi inceleme komisyonu tarafından bir işlemler, resmi kuruluşlar veya birliklere tespit ve ilan olunmaya inceleme döneminde işliğin olarak ilan edilen fiyatlar esas alınarak (VUK Madde: 49).

b) Destekleme kapsamında olmayan ürünler için de inceleme döneminde o ürünüin borsada, halde veya pazarlarda alım-satım fiyatları esas alınarak tevkif edilmesi gereken vergi hesaplanacaktır.

9. Çiftçilerin ve Nihai Tüketicilerin Müteseül Sorumluluk Karşısındaki Durumu :

Çiftçilerin, sattıkları ziraat ürünleri alım bedelleri üzerinden tevkif yapılmasına, çiftçilerin müteseül sorumlu tutulmalarını gerektiremez. Aynı şekilde nihai tüketicilerin de müteseül sorumluluğu söz konusu değildir.

10. Gelir Vergisi Tevkifatının Yapılacağına Durumlar ve Müteseül Sorumluluk Kurulumu :

Satın aldığı ziraat ürünleri dolayısıyla tevkifatı yapmak zorunda olan kamu kurum ve kuruluşlarından ve borsalardan ziraat ürün satın alanların, satın aldıkları bu ürünlerle ilgili olarak ödemesi gereken gelir vergisi dolayısıyla müteseül sorumlulukları yoktur. Dolayısıyla, söz konusu kurum, kuruluş ve kişilerden satın alınacak ziraat ürünlerin alım bedelleri üzerinden her türlü vergi tevkifatı yapılmaz.

Ön yandan, borsada tesccil ettirilerek çiftçilerden satın alınan ziraat ürün bedelleri üzerinden yapılan gelir vergisi tevkifatının beyan edilerek ödenmemesi halinde, bu vergi ile buna bağlı ceza, gecikme faizi ve gecikme zamandan çiftçiden ürünü satın alana birlikte ceza ve yöneticileri de sorumluudur.

11. Müteseül Sorumluluk Çerçevesinde Tevkif Edilen Vergilerin Mahsubu :

Küçük çiftçi muafiyetinin uygulanması için, tevkifatın yapılmasına olmasına halinde, kiralanma esaslı işletmelerden satın alınması sırasında, yukarıdaki açıklamaları göre, satın alanlara tevkif edilen ve vergi daireisine ödenen vergiler, Kurumlar Vergisi Kanununun 44 üncü maddesi hükümlerine göre, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan vergiden fazla olması halinde, mahsup edilmesinin mümkün değildir.

a) Çiftçilere Yapılan Ödemelerden Tevkif Edilen Vergilerin Mahsubu :

Küçük çiftçi muafiyetinin uygulanması için, tevkifatın yapılmasına olmasına halinde, kiralanma esaslı işletmelerden satın alınması sırasında, yukarıdaki açıklamaları göre, satın alanlara tevkif edilen ve vergi daireisine ödenen vergiler, Kurumlar Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 13 numaralı bendi uyarınca yapılan gelir vergisi tevkifatının, çiftçiyne veya tevkifatı yapanlar red ve idadesi mümkün değildir. Küçük çiftçi muafiyetinin yararlanmalarıyla ilgili gelir vergisi beyannamesi vermediklerinde bu vergi, bu çiftçilerin nihai vergisi olacaktır.

Diğer taraftan, küçük çiftçi muafiyetinin yararlanmamasına çiftçilerden satın alınan ziraat ürün bedelleri üzerinden, aynı madde hükümleri göre yapılan gelir vergisi tevkifatı (ödenmiş olması şartıyla), bu çiftçilerde, Gelir Vergisi Kanununun 121 inci maddesi hükümlerine göre, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilebilecektir. Ancak, mahsup edilecek miktarlar kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan vergiden fazla olması halinde, mahsup fazlası usulü ziraat ürünleri için gelir vergisi tevkifatının yapılmasına olmasına halinde, kiralanma esaslı işletmelerden satın alınması sırasında, yukarıdaki açıklamaları göre, satın alanlara tevkif edilen ve vergi daireisine ödenen vergiler, Kurumlar Vergisi Kanununun 44 üncü maddesi hükümlerine göre, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan vergiden fazla olması halinde, mahsup edilmesinin mümkün değildir.

Ön yandan, çiftçiler dışındaki kalan kişilerin, sattıkları ziraat ürün (işlenmiş olanlar dahil) bedelleri üzerinden tevkif edilen vergilerin, yllık beyannamesi üzerinden hesaplanan vergiden fazla olması halinde bu tutar, ödenmiş olmak kaydıyla genel hükümler çerçevesinde mükelleflerine diğer vergi borçlarına mahsup edilebilecektir. Bu mahsupların rağmen kalan bir tutarın bulunması halinde bu tutar, mükelleflerinin mütacaatı üzerine genel hükümler çerçevesinde kendilerine sade edilebilecektir.

Ziraat ürün ihraç eden ihracatçılar, gerek çiftçi, gerekse diğer kişi ve kuruluşların yukarıda yapılan açıklamaları göre kendilerine yapılan ödemelerden tevkif edilen vergilerin, yıllık beyannamesi üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilebilmesi ve mahsupları sonucunda kalan vergilerin sade edilebilmesi için ayrıca, kendilerinin satın aldığı odukları ziraat ürün bedelleri üzerinden tevkif edilen vergilerin de mahsupları beyanname ile beyan edilerek, ödenmiş olması gerekmektedir.

12. Yıllık Beyannamesine Eklenecek Belge :

Mükellefler, kendilerine yapılan ödemelerden tevkif edilen vergileri, tevkif edinin adı, soyadı, ünvanı, adresi, bağlı olduğu vergi daireisi, hesap numarası (Mükellef sicil numarası) ve kendilerine yapılan ödeme tutarı ile tevkif edilen vergilerin miktarını ve ödenildiği vergi daireilerini bir tablo halinde yıllık beyannamelerine eklemek zordundurlar.

Ön yandan mükelleflerinin, satın aldığı ürünlerin ziraat ürünlerle ilgili olarak tevkif ettikleri vergileri mahsup beyanname ile birlikte ödemeleri zorundadır.

13. "Emanet Usulü" Diye Anılan Usulle Yapılan Ziraat Ürün Teslimlerinde Vergi Tevkifatı :

Bünyeli idare, Borçlar Kanununun 463 üncü maddesinde, emanet (tevkif) aktının, bir menkul malın ayne geri alınması üzere bir hizmetin teslimi düzenleyen bir akt olduğunu hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, "emanet" in sözlük anlamı, bir eşyanın, korunmak ve daha sonra ayne geri alınması üzere geri alınması ya da bir yer bırakılmasıdır.

Buna göre, bir malın emaneten birine tesliminden söz edilebilmesi için, malın emaneten bırakıldığı yerde mahfazası edilmesi ve daha sonra da bırakılan malın ayne geri alınması gerekmektedir.

"Emanet Usulü" adı verilen usulle ziraat ürün teslimlerinde ise, ziraat ürünü teslim edilmeden, bu ürünüin fiyatı belirli tarifeyle belirlenmekte ve kesin hesaplamada herhâlde bu tarifi itibarıyla yapılmaktadır. Bu şekilde teslim edilen ziraat ürünün, teslim eden tarafından geri alınması, alıcı tarafından da idadesi, söz konusu olmaktadır.

Bu açıklamaları göre, "emanet usulü" adı verilen usulle ziraat ürün teslimlerinde söz, teslim tarifi itibarıyla gerekebilecektir. Bu nedenle, bu tür satışlara, "emanet usulü" ile mal teslimi olarak kabul edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu durumda, "emanet usulü" adı verilen usulle ziraat ürün teslimlerinde de satış tarifi usulüne gerekecektir ve vergi tevkifatının de ziraat ürünün teslimi tarihinde yapılması gerekmektedir.

Bu şekilde yapılan ziraat ürün teslimlerinde, tevkifatı matrahı, ziraat ürünü teslim tarihindeki satış bedeli, bu bedelin belli olmasının halinde ise emsal bedeli olacaktır. Emnal bedeli, fiyatı resmi kuruluşlar veya birliklere tespit ve ilan olunan bir ürün ise bu fiyatlar, destekleme kapsamına olmayan ve dolayısıyla fiyatı resmi kuruluşlara tespit edilmeden bir ürün ise, o takdirde ürünüin satın alındığı anda (teslim alındığı anda) borsada, halde veya pazarlarda alım-satım fiyatlarıdır.

Ön yandan, "emanet" adı verilen usulle teslim edilen ziraat ürünlerle ilgili kesin hesaplan olarıdırız sırada, daha önce tevkifatı tabii tutulan mükelleflerin üzerinde ilave bir ödemesini yapmaları, ortaya çıkan bu fark üzerinden de vergi tevkifatının yapılacağı tabiidir. Bu ödemeyi ilgili olarak düzelenmekle mistahabı bulamazlar. Daha önceki tevkifatı tabii tutulan kesim, ilgili mistahabı tevkifatın atf yapılmaması, toplam ödemenin düşülmeye ve böylece, ödeme farkı üzerinden vergi tevkifatı yapacaktır.

14. Borsada Tesccil Beyannamesinin Saklanması :

5590 sayılı Kanun uyarınca, borsada tesccil ettirilen ziraat ürün satın alanlar, satın aldıkları ziraat ürünleri borsalarda tesccil ettirdiklerini, ticaret borsalarının o ürünüin alımı ile ilgili olarak düzelenen "Alım-Satım Beyannamesi" ile tesvk edeceklerdir. Bu beyanname, o ürüne ait fatura veya mistahabı makbuzu ile birlikte Vergü Usul Kanunu hükümlerine göre mahfuz edilecektir.

213 sayılı Vergü Usul Kanunu ve bu Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak çıkartılan genel tebliğ ve yönetmelikler göre faturada bulunması gereken bilgilerin yanısıra, aynı Kanunun mükerrer 257 üncü maddesinin Bakanlığımızda verdiği yetkiye dayanılarak, borsada işlem gören ziraat ürün alım-satımı ile ilgili olarak düzelenenlerce borsa tesccil beyannamesinin tabii ve usulüne göre fatura ve mistahabı makbuzunda ayrıca gösterilmesi mecburiyeti getirmiştir.

15. Kadınlardan Tebliğler ve Yürütülme :

Bu Tebliğ hükümleri 1 Ekim, 1990 tarihinde yürürlüğe girer. Konu ile ilgili olarak daha önce yayımlanan 153, 155, 162 ve 163 seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinin bu Tebliğe aykırı hükümleri, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Tebliğ olunur.

(*) "ile buna bağlı ceza" düzelenmesi Danıştay Dördüncü Dairesinin Esas No:2001/1982 Karar No: 2001/1635 sayılı karar ile iptal edilmiş, bu karar Vergü Dava Dairesi Genel Kurulu'nun 12.04.2002 gün ve Esas No:2002/24 Karar No: 2002/182 sayılı karar ile kesinleşmiştir. (**) "borsaların yöneticileri" düzelenmesi Danıştay Dördüncü Dairesinin Esas No:2001/1982 Karar No: 2001/1635 sayılı karar ile iptal edilmiş, bu karar Vergü Dava Dairesi Genel Kurulu'nun 12.04.2002 gün ve Esas No:2002/24 Karar No: 2002/182 sayılı karar ile kesinleşmiştir.

Tebliğ grubu: - GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ